

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра міжнародних економічних відносин

Ректор

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Беліков С.Б.
2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 7 ІСТОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія міжнародних економічних відносин» для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародний бізнес»

« _____ » _____, 20__ року - 16 с.

Розробники: Черномаз К.Г., ст. викладач

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол від « 17 » 05 _____ 2020 року № 10 _____

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин

« 17 » 05 _____ 2020 року _____ (Е.В. Прушківська)

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від « 10 » 06 _____ 2020 року № 6 _____

« 10 » 06 _____ 2020 року Голова _____ (М.В. Дедков)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»; Освітня програма: «Міжнародний бізнес»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 6	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
76 год.	110 год.		
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 57,98%

для заочної форми навчання – 9,09%

1. Мета навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Історія міжнародних економічних відносин» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 292 міжнародні економічні відносини, освітня програма (спеціалізація) міжнародний бізнес.

Курс «Історія міжнародних економічних відносин» є обов'язковою дисципліною для студентів вищих навчальних закладів. Він дає можливість зрозуміти розвиток міжнародних економічних відносин від стародавніх часів до сучасності, отримати знання щодо умов, форм, методів та основного інструментарію становлення міжнародних відносин в історичному розрізі, навчитися встановлювати взаємозв'язки між економічними, соціальними, політичними та іншими явищами та процесами в хронологічних ланцюгах.

Курс «Історія міжнародних економічних відносин» розрахований на студентів 2-4 курсів економіко-гуманітарних спеціальностей.

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань та отримання практичних навичок щодо ведення міжнародного бізнесу в глобальному середовищі попередньо їм необхідно опрацювати такі дисципліни як «Економічна теорія», «Історія України», «Країнознавство», «Вступ до університетської спеціальності». Отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як «Міжнародні економічні відносини», «Глобалізація і транснаціоналізація світової економіки».

Мета дисципліни – вивчення етапів зародження, становлення та розвитку міжнародних економічних відносин від стародавніх часів до сучасності, формування й розвиток уміння встановлювати взаємозв'язки між економічними, соціальними політичними та іншими явищами та процесами в історичному розрізі.

Завдання

- дослідити основні поняття та категорії міжнародних економічних відносин та їх генезис;
- виокремити цивілізаційний, формаційний та релігійно-космічний підходи до історії людського суспільства і його економічних відносин;
- виявити зміни в розстановці сил у світовому господарстві;
- дослідити сучасні принципи аналізу міжнародних економічних відносин;
- оцінити процес єдності сучасної цивілізації та світового господарства;
- виявити особливості формування трьох світових центрів економічної сили та посилення ролі ТНК у світовій економіці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у

розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

СК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародного бізнесу з урахуванням його основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема.

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин.

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміння адаптуватися до них.

СК 6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема.

СК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

СК 15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

PH 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

PH 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

PH 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

PH 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

PH 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.

PH12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

PH 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

PH16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

PH 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

PH 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Міжнародні господарські зв'язки часів античності та Середньовіччя

Тема 1. Основні засади курсу «Історія МЕН».

Формаційний та цивілізаційний підходи до вивчення «Історії МЕН». Виникнення та еволюція міжнародних економічних відносин. Етапи формування світового господарства. Структура міжнародної економіки. Генетично-структурні зв'язки світового господарства.

Тема 2. Обмін і торгівля в давніх цивілізаціях.

Загальна характеристика епохи давніх цивілізацій. Розвиток сільського господарства. Трипільська культура. Міжобщинний та міжплемінний обмін. Реципрокність у родоплемінному суспільстві. Міжнародна торгівля в давніх цивілізаціях. Торговельні зв'язки суспільств трипільської культури

Тема 3. Міжнародні зв'язки в епоху античності.

Особливості зовнішньоекономічних відносин в епоху античності. Піднесення Греції. Основні торговельні шляхи. Система античної торгівлі. Основні торговельні центри античного світу: Фінікія, Греція, Рим. Римська держава, шовковий шлях, Афро-

Євразійська торговельна мережа. МEB в епоху античності на теренах сучасної України. Структура імпорту Степової Скіфії. Зародження товарно-грошових відносин у зонах Північного Причорномор'я.

Тема 4. Закономірності розвитку міжнародних економічних відносин в епоху середньовіччя.

Географія та структура товарообміну у часи феодалізму. Головні осередки європейської торгівлі: Венеція, Генуя, «Ганза», Константинополь. Розвиток грошового обігу та системи грошово-кредитних відносин. Крос-культурний товарообмін. Комерційна революція в Китаї.

Тема 5. Зовнішньоекономічні зв'язки України в IX-XIII, в XVI- XVIII ст.

Характер та форми зовнішньоекономічних зв'язків Київської Русі та її грошово-кредитні відносини. Особливості зовнішньоекономічних відносин Великого Новгороду. Торговельний шлях з Варяг у Греки, виникнення торгових міст. «Руська правда» - перший документ про зовнішньоекономічні зв'язки України-Русі. Міжнародні торговельні зв'язки Запорізької Січі. Структура зовнішньоторговельних відносин і розвиток митної справи на Січі. Гетьманська держава і Галичина.

Тема 6. Розпад феодалізму та генезис капіталістичної економіки.

Розпад феодалізму і формування капіталістичного господарства, світового ринку. Великі географічні відкриття. Генезис капіталістичної економіки в країнах першого ешалону (Голландія, Англія, Франція, США). Реформаторський шлях переходу до капіталізму (Німеччина, Росія).

Змістовий модуль 2. Міжнародні господарські зв'язки індустріальної цивілізації

Тема 7. Міжнародні економічні відносини індустріальної цивілізації.

Спеціалізація європейських країн. Постулати і принципи класичної ринкової економіки. Динаміка та структура торгівлі. Поглиблення міжнародного поділу і кооперації праці. Інтернаціоналізація виробництва. Розвиток великого машинного виробництва. Міжконтинентальна торгівля. Торговельні потоки епохи раннього індустріалізму. Хронологія завоювання Америки і трансатлантична работоргівля. Революція цін. Конкуренція в міжнародній торгівлі

Тема 8. Економічний розвиток країн в період Нового часу.

Основні тенденції розвитку світового капіталістичного господарства на межі XIX-XX ст. Розвиток монополістичного капіталізму в США. Перехід від капіталізму вільної конкуренції до правління монополій в країнах Західної Європи. Становлення капіталістичної економіки Японії. Особливості розвитку Російської імперії на межі століть.

Тема 9. Міжнародний рух капіталу в епоху індустріальної цивілізації.

Міжнародний рух капіталу. Питома вага іноземних інвестицій у ВВП промислово розвинутих країн. Напрями іноземного інвестування. Зміни в географічному розподілі інвестицій. Прямі та портфельні іноземні інвестиції.

Тема 10. Міжнародний трудова міграція в епоху індустріальної цивілізації.

Причини та джерела міграції робочої сили. Міграційна активність. Основні міграційні хвилі. Еміграційно-інтенсивні регіони. Диверсифікація. Європейська еміграція. Міжнародні імміграційні потоки.

Тема 11. Формування світового ринку.

Світовий ринок: закономірності становлення та головні риси. Міжнародні валютні стандарти до 1870 року. Запровадження золотого стандарту: поширення та механізм дії. Формування інтернаціональної ціни та інтернаціональної вартості товару.

Тема 12. Зовнішньоекономічні зв'язки міжвоєнної доби.

Версальська система міжнародних відносин. Економічні основи післявоєнного ладу. Географічні та структурні зміни у світовій торгівлі. Причини і фактори скорочення обсягів торгівлі. Валютно-фінансові відносини. Іноземні інвестиції.

Тема 13. Зовнішньоекономічні зв'язки в період дезінтеграції.

Особливості побудови міжнародних економічних зв'язків після II світової війни. Роль США та СРСР у процесі відновлення міжнародних економічних зв'язків. План Маршалла. Валютна система, ціни та умови торгівлі після II світової війни. Особливості міжнародного руху капіталів та міграції робочої сили.

Тема 14. Формування міжнародної валютної системи.

Історія створення Міжнародного Валютного Фонду. Сутність та еволюція міжнародних валютних систем. Валютний курс та валютна політика. Резервна роль долара США. Європейська валютна система. Валютні кризи: кінця 1960-х років, 1971 року. Причини виникнення та наслідки криз. Ямайська валютна система. Міжнародні валютно-фінансові інститути.

Змістовий модуль 3. Міжнародні економічні відносини сучасності**Тема 15. Сучасні процеси інтернаціоналізації та транснаціоналізації економіки.**

Основні риси сучасної міжнародної торгівлі, міжнародних інвестицій та міграції робочої сили. Від біполярності до мультиполярності. Інтеграційні зв'язки. Інтернаціоналізація виробництва. Форми сучасних міжнародних розрахунків. Формування двох світових центрів економічної сили. Планетарна економіка.

Тема 16. Міжнародна економічна інтеграція.

Формування нових економічних відносин в умовах міжнародної економічної інтеграції. Сутність, цілі та форми міжнародної економічної інтеграції. Європейські інтеграційні процеси. Північно-американська економічна інтеграція. Особливості регіональної інтеграції країн Азії. Україна у світових інтеграційних процесах.

Тема 17. Глобалізація та економічний розвиток

Причини та передумови глобалізації: історичний аспект. Глобалізація як вища стадія інтернаціоналізації. Глобалізація МЄВ в XXI ст. Злиття та поглинання. Глобальні тенденції міжнародного руху факторів виробництва. Національна ідентичність країн. Сучасні світогосподарські пріоритети України.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Міжнародні господарські зв'язки часів античності та Середньовіччя												
Тема 1. Основні засади курсу «Історія МЄВ»	7	1	2	-	-	4	7	1		-	-	6
Тема 2. Обмін і торгівля в	7	2	1	-	-	4	7	1		-	-	6

давніх цивілізаціях												
Тема 3. Міжнародні зв'язки в епоху античності	7	2	1	-	-	4	6			-	-	6
Тема 4. Закономірності розвитку міжнародних економічних відносин в епоху середньовіччя	9	2	1	-	-	6	7		1	-	-	6
Тема 5. Зовнішньоекономічні зв'язки України в IX-XIII, в XVI- XVIII ст	11	1	2	-	-	8	7	1		-	-	6
Тема 6. Розпад феодалізму та генезис капіталістичної економіки	8	2	1	-	-	5	8			-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	49	10	8	-	-	31	42	3	1	-	-	38
Змістовий модуль 2. Міжнародні господарські зв'язки індустріальної цивілізації												
Тема 7. Міжнародні економічні відносини індустріальної цивілізації	6	2		-	-	4	6			-	-	6
Тема 8. Економічний розвиток країн в період Нового часу	10	2	2	-	-	6	8	1	1	-	-	6
Тема 9. Міжнародний рух капіталу в епоху індустріальної цивілізації	8	2		-	-	6	8			-	-	8
Тема 10. Міжнародний трудова міграція в епоху індустріальної цивілізації	6	1		-	-	5	8			-	-	8
Тема 11. Формування світового ринку	8	2	2	-	-	4	9	1		-	-	8
Тема 12. Зовнішньоекономічні зв'язки міжвоєнної доби	5	1		-	-	4	6			-	-	6
Тема 13. Зовнішньоекономічні зв'язки в період дезінтеграції	6	2		-	-	4	6			-	-	6
Тема 14. Формування міжнародної валютної системи	7	2		-	-	5	9		1	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	56	14	4	-	-	38	60	2	2	-	-	56
Модуль 2												
Змістовий модуль 3. Міжнародні економічні відносини сучасності												
Тема 15. Сучасні процеси інтернаціоналізації та транснаціоналізації економіки	5	2		-	-	3	6		1	-	-	5
Тема 16. Міжнародна економічна інтеграція	4	2		-	-	2	5			-	-	5
Тема 17. Глобалізація та економічний розвиток	6	2	2	-	-	2	7	1		-	-	6
Разом за змістовим модулем 3	15	6	2	-	-	7	18	1	1			16
Усього годин	120	30	14			76	120	6	4			110

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Еволюційні складові розвитку МEB	2	0,5

2	Тенденції розвитку міжнародних зв'язків в епоху давніх цивілізацій та античності	1	0,5
3	Розвиток грошового обігу та торгівлі в епоху середньовіччя	1	0,5
4	Особливості зовнішньоекономічних зв'язків Київської Русі та Гетьманської держави	1	0
5	Генезис капіталістичної економіки та становлення індустріальної цивілізації	2	0,5
6	Економічний розвиток країн в період нового часу	1	0
7	Міжнародні економічні процеси доби індустріалізації	1	0,5
8	Формування світового ринку та міжнародної валютної системи	2	0,5
9	Особливості міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів	2	0,5
10	Причини та передумови глобалізації: історичний аспект	1	0,5
	Разом	14	4

5. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом

6. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

7. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Обмін і торгівля в Давніх цивілізаціях	9	12
2	Основні торговельні центри античного світу	9	12
3	Сухопутні та водні торговельні шляхи Запорозької Січі	10	14
4	Світогосподарські зв'язки міжвоєнної доби та в період дезінтеграції	10	12
5	Основні диспропорції світової економіки в післявоєнний період	8	12
6	Кодекс справедливого обміну: принципи дії та зміст	11	14
7	Долар США: історія виникнення та становлення, перспективи на майбутнє	11	17
8	Економічний потенціал регіональних угруповань ЄС та ЄЕП	8	17
	Разом	76	110

8. Індивідуальні завдання

Для заочного відділення написання письмової контрольної роботи згідно методичних вказівок.

9. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань дисципліни, містять узагальнений теоретичний матеріал, які є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, додаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними

темами. Формами навчання виступають інформативні, аналітичні та проблемні лекції. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через такі методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, бесіда), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження), практичні (дослідні роботи, метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувача).

10. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин (СК 3) Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (СК 8)
РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8) Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами (СК 14) Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові	Здатність виокремлювати характерні

<p>явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції</p>	<p>ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції (СК 1) Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин (СК 3) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)</p>
<p>РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.</p>	<p>Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародного бізнесу з урахуванням його основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2) Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин (СК 3) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)</p>
<p>РН 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.</p>	<p>Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11) Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15)</p>
<p>РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.</p>	<p>Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)</p>
<p>РН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у</p>	<p>Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у</p>

міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.	міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками (СК 9)
РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародного бізнесу з урахуванням його основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)
РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин (СК 3)

11. Засоби оцінювання

Навчальна дисципліна «Історія міжнародних економічних відносин» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 3 змістовних модулів, які містять 17 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни.

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену). Сумарний результат містить 100 балів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

12. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Історія міжнародних економічних відносин» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Історія міжнародних економічних відносин» проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання екзамену включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточне тестування																	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								Змістовий модуль 3			20	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17		
5	4	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5		

T1, T2 ... T17 – теми змістових модулів.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з курсу «Історія міжнародних економічних відносин» (доступні в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>)
2. Методичні рекомендації з підготовки семінарських занять та індивідуальних робіт з курсу «Історія міжнародних економічних відносин».
3. Методичні вказівки і тематика контрольних робіт для студентів заочної форм навчання з дисципліни «Історія міжнародних економічних відносин».

14. Рекомендована література

Базова

1. Рокоча В.В. Міжнародний менеджмент: навчальний посібник / В. В. Рокоча, Б. М. Одягайло, В. І. Терехов. - К.: Університет економіки та права «КРОК», 2016. - 172 с.
2. Історія міжнародних економічних відносин: Курс лекцій / І.М. Грабинський, І.В. Михайляк, Л.А. Українець та ін. За ред. проф. І.М. Грабинського / ЛНУ ім. Івана Франка. – Львів: НВФ «Українські технології», 2013. – 336 с.
3. Солонінко К. С. Міжнародна економіка: Навчальний посібник. – Житомир: ЖДТУ, 2010. – 238 с.
4. Амеліна І В. Міжнародні економічні відносини [текст] : навч. посіб. / Амеліна І. В., Попова Т. Л., Владимиров С. В. - К. : «Центр учбової літератури», 2013. - 256 с
5. Competition, Innovation and Trade / Larry D Qiu. World Scientific Studies in International Economics, 2020. 392 p.
6. Failed Globalisation: Inequality, Money, and the Renaissance of the State / Heiner Flassbeck, Paul Steinhardt. World Scientific, 2020. 320 p.
7. Global Logistics and Supply Chain Management / John Mangan, Chandra C. Lalwani. Wiley; 3rd edition, 2016. 416 p.
8. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навч. посібник / Т.В. Шталь [та ін.]. – Харків : «Видавництво «Форт», 2015. – 364 с.
9. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. – Одеса- «ТОВ ПЛУТОН », 2016. – 352 с.
10. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 602 с.

Допоміжна

1. Мустафін О. Справжня історія раннього нового часу. Х., 2014, с.76-79
2. Міжнародна економіка : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, Т. М. Камінська та ін.; за заг. ред. С. М. Макухи. - Х. : Право, 2012. - 192 с.
3. Popadiuk S.S. El espanol en ambito profesional/ S. S. Popadiuk. - К.: Університет економіки та права «КРОК», 2016. - 149 p.
4. Бахчеванова Н. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / Н. В. Бахчеванова, С. М. Макуха. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. – 403 с.
5. Бочан І. О. Основи економічної теорії: інституціональний підхід : навч. посіб. / І. О. Бочан. – К. : Знання, 2012. – 211 с.
6. Братко І. В. Правове регулювання міжнародної технічної допомоги: стан, тенденції та перспективи розвитку : монографія / І. В. Братко, А. І. Дмитрієва. – О. : Фенікс, 2011. – 248 с.
7. Бураковський І. В. Глобальна фінансова криза: уроки для світу та України / І. В. Бураковський, О. В. Плотніков. – Х. : Фоліо, 2009. – 299 с.
8. Глобалізація світового господарства: геопросторовий вимір : монографія / [О. О. Любівцева та ін.]. – К. : Київ. ун-т, 2010. – 160 с.

9. Основи економічної теорії : підручник / за заг. ред. Л. С. Шевченко. – Х. : Право, 2010. – 448 с.
10. Тимченко Л. Д. Міжнародне право : підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с.
11. Старостіна А. О. Економіка зарубіжних країн / А. О. Старостіна, А. О. Длігач, Н. В. Богомаз. – К. : Знання, 2009. – 454 с.
12. Шутак І. Д. Правове регулювання міжнародних економічних відносин : навч. посіб. / І. Д. Шутак. – К. : Алерта, 2012. – 412 с.
13. Бабій Л. Роль наднаціональності міжнародних економічних організацій у формуванні глобального економічного правопорядку / Л. Бабій // Право України. – 2010. – № 1. – С. 155–162.
14. Гнатюк О. В. Тенденції розвитку глобальних світових процесів до 2015 року (на основі доповіді Національної ради з розвідки США) / О. В. Гнатюк // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – К., 2010. – Вип. 93, ч. 1. – С. 120–122.
15. Гражевська Н. І. Інституційна зміна світової економіки за умов фінансової глобалізації / Н. І. Гражевська, В. І. Трохименко // Фінанси України. – 2013. – № 5. – С. 58–68.

15. Інформаційні ресурси

1. Міжнародний валютний фонд – [Електронний ресурс]. URL: www.imf.org
2. Всесвітній банк – [Електронний ресурс]. URL: www.wb.org
3. Організація економічного співробітництва та розвитку – [Електронний ресурс]. URL: www.oecd.org
4. ООН – [Електронний ресурс]. URL: www.un.org
5. Банк міжнародних розрахунків – [Електронний ресурс]. URL: www.bis.org
6. Генеральна угода по тарифах та торгівлі / Всесвітня торгова організація (ГАТТ/ВТО) – [Електронний ресурс]. URL: www.gatt.org / www.wto.org
7. Інститут міжнародних фінансів – [Електронний ресурс]. URL: www.iif.com
8. Європейський центральний банк – [Електронний ресурс]. URL: www.ecb.int
9. Національний банк України – [Електронний ресурс]. URL: www.bank.gov.ua
10. World economic forum – [Електронний ресурс]. URL: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/#topic=data>